

705.

Na osnovu člana 81 stav 4 Zakona o zaštiti prirode („Službeni list CG” broj 51/08) Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K
O BLIŽEM NAČINU I USLOVIMA
SAKUPLJANJA, KORIŠĆENJA I PROMETA NEZAŠTIĆENIH DIVLJIH VRSTA
ŽIVOTINJA, BILJAKA I GLJIVA KOJE SE KORISTE U KOMERCIJALNE SVRHE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način i uslovi sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe i lista nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva.

Član 2

Sakupljanje, korišćenje i promet nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva može se vršiti u količini i na način kojim se obezbjeđuje očuvanje njihovih populacija na osnovu dozvole u skladu sa zakonom.

Lista nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe odštampana je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva u šumama vrši se na način utvrđen zakonom, ovim pravilnikom i programom gazdovanja šumama, u skladu sa zakonom.

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva na zaštićenim prirodnim dobrima može se vršiti u skladu sa planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja na osnovu dozvole, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. korišćenje nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva je njihovo sakupljanje radi stavljanja u promet u komercijalne svrhe, kao i sakupljanje njihovih djelova odnosno razvojnih oblika;
2. sakupljanje je sakupljanje nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva i njihovih djelova u svrhu prerade i stavljanja u promet u komercijalne svrhe;
3. djelovi biljaka odnosno razvojni oblici su: nadzemni dio (herba), cvijet (flos), list (folium), izdanci (turiones), pupoljci (gemmae), plod (fructus), sjeme (semen), kora (cortex), drvo (lignum) stelja (thallus), spore (spora) i podzemni dijelovi: korijen (radix), gomolj (tuber), rizom (rhizoma) i lukovica (bulbus);
4. micelijum je tijelo gljive, koje se nalazi unutar supstrata (zemljišta ili biljnih ostataka);
5. plodonosna tijela su organi za razmnožavanje gljiva koji su neophodni za preživljavanje gljiva;
6. podzemne gljive su divlje gljive čija se plodonosna tijela razvijaju ispod površine zemljišta;
7. nadzemne gljive su gljive čija se plodonosna tijela razvijaju na površini zemljišta ili na biljnom supstratu.

Član 4

Sakupljanje nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva u komercijalne svrhe je sakupljanje dnevno u količinama većim od:

- 0,5 kg puževa;
- 1 kg žabljih bataka;
- 5 komada podzemnih djelova biljnih vrsta;
- 2 kg stabljike;
- 1 kg listova;
- 1 kg cvjetova;
- 0,5 kg sjemena;
- 10 kg plodova;
- 0,5 kg pupoljaka;
- 1 kg stelje pojedine biljne vrste, dnevno u svježem stanju;
- 2 kg plodonosnih tijela nadzemnih vrsta gljiva i
- 0,1 kg podzemnih vrsta gljiva.

Član 5

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih divljih vrsta puževa u komercijalne svrhe može se vršiti u periodu od 1. juna do 1. oktobra, ukoliko je širina kućice veća od 34 mm.

Izuzetno od stava 1 ovog člana sakupljanje puževa za potrebe matičnog legla kod osnivanja farmi puževa, može se vršiti u periodu od 1. maja do 1. oktobra.

Član 6

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih divljih vrsta zelenih žaba u komercijalne svrhe može se vršiti u periodu od 15. juna do 1. septembra ako je:

- težina od 50 gr do 120 gr i
- dužina od 8 cm do 15 cm.

Sakupljanje zelenih žaba može se vršiti na istom prostoru najviše dvije godine uzastopno.

Član 7

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih divljih vrsta biljaka u komercijalne svrhe može se vršiti u optimalnoj fazi vegetativnog razvoja (u fazi cvjetanja, odnosno plodonošenja), a ukoliko se sakupljaju podzemni organi (rizom i korijen), prilikom sakupljanja mora se ostaviti dio podzemnog organa sa vegetativnim pupoljkom u zemlji pod uslovom da se:

- ne upotrebljavaju mehanička sredstva koja oštećuju ili uništavaju vegetativne organe (grebeni kod branja borovnica i dr.);
- ne čupaju ili oštećuju podzemni organi (korijen, rizom i dr.);
- na području sakupljanja ostavi najmanje 25% od ukupno utvrđene količine biljne vrste;
- ne lome, oštećuju stabla i grane drveća i žbunova kod sakupljanja ploda, cvijeta, lista i pupoljaka i ne nanosi druga šteta biljnoj vrsti i njenom staništu;
- nezaštićene vrste biljaka sakupljaju na rastojanju većem od 100 m od prometnih saobraćajnica;
- nezaštićene vrste biljaka sakupljaju na rastojanju većem od 1000 m od deponija otpada;
- jame iskopane vađenjem podzemnih djelova divljih vrsta biljaka vrata u prvobitno stanje i
- sakupljanje ne vrši na istim površinama svake godine, osim ako se na osnovu utvrđenog stanja populacije na tom području procijeni da neće doći do ugrožavanja populacije te vrste.

Član 8

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih divljih vrsta nadzemnih gljiva u komercijalne svrhe može se vršiti pod uslovom:

- da se sakupljaju samo plodonosna tijela uvrtnjem, bez čupanja, ukoliko na njima nema znakova propadanja (truljenje, pljesnivost i izrazita crvljivost);
- da se ne sakupljaju tek iznikla plodonosna tijela;
- da je prečnik šesira vrgnja, ježevica i mlječnica veći od 4 cm, odnosno lisičarke, smrčka i mrke trube, iznad 2 cm;
- da se prenose u ambalaži koja omogućava ventilaciju radi rasijavanja spora;
- da se prekrije supstrat mjesta sa kojeg je ubrana gljiva;
- da se sijeku nožem i беру rukom;
- da se ne oštećuje micelijum ili neposredno stanište;
- da se na području sakupljanja ostavi najmanje 25% od ukupno utvrđene količine vrste gljive i
- da se sakupljanje ne vrši na istim površinama svake godine, osim ako se na osnovu utvrđenog stanja populacije na tom području procijeni da neće doći do ugrožavanja populacije te vrste.

Član 9

Sakupljanje i korišćenje nezaštićenih divljih vrsta podzemnih gljiva u komercijalne svrhe može se vršiti uz pomoć dresiranog psa pod uslovom:

- da se podzemne gljive vade lopaticom čije sječivo nije duže od 15 cm i šire od 8 cm;
- da je plodonosno tijelo velikih bijelih tartufa veće od 15 mm;
- da se rupe, nastale vađenjem plodonosnih tijela podzemnih gljiva, vrata u prvobitno stanje;
- da prilikom vađenja, iskopana rupa nije veća od 30 cm;
- da rupe dnevnog iskopa nijesu na udaljenosti manjoj od 150 cm;
- da se trula i crvljiva plodonosna tijela podzemnih gljiva ponovo zakopaju na mjestu vađenja;
- da se koristi svjetiljka sa halogenom sijalicom i akumulatorskim baterijama, ako se sakupljanje gljiva obavlja u sumrak ili noću i
- da se sakupljanje ne vrši na istim površinama svake godine, osim ako se na osnovu utvrđenog stanja populacije na tom području procijeni da neće doći do ugrožavanja populacije te vrste.

Član 10

Sakupljanje nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva može da vrši pravno ili fizičko lice koje je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda za otkup i promet nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva, na osnovu dozvole u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: sakupljač).

Član 11

Sakupljač vodi evidenciju o sakupljenim divljim vrstama životinja, biljaka i gljiva i o njihovom stavljanju u promet.

Evidencija o sakupljenim divljim vrstama životinja, biljaka i gljiva vodi se na Obrascu 1, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Evidencija o divljim vrstama životinja, biljaka i gljiva stavljenim u promet vodi se na Obrascu 2, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 12

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu i uslovima sakupljanja i korišćenja nezaštićenih biljnih vrsta (»Službeni. list RCG«, br.27/02 i 64/03).

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu Crne Gore«.

Broj: 07-2668/6

Podgorica, 19.10.2010.godine

Ministar

Branimir Gvozdenović, s.r.

LISTA NEZAŠTIĆENIH DIVLJIH VRSTA ŽIVOTINJA, BILJAKA I GLJIVA KOJE SE KORISTE U KOMERCIJALNE SVRHE

I Mekušci

1. *Helix pomatia* (Linnaeus, 1758) - vinogradski puž

2. *Helix aspersa* (O. F. Muller, 1774) – baštenski puž

3. *Helix lucorum* (Linnaeus, 1758) - šumski puž

II Vodozemci

- *Pelophylax ridibundus*, velika zelena žaba
- *Pelophylax kl. esculentus*, zelena žaba
- *Pelophylax lessonae*, mala zelena žaba

III Biljke

Abies alba Miller - jela
Accacia dealbata Link - mimoza
Achillea millefolium L. - bijela hajdučica
Aconitum spp. - jediči
Agrimonia eupatoria L. - petrovac
Alchemilla vulgaris L. – virak
Alnus glutinosa (L.) Gaertn. - jova
Allium ursinum L. - srijemuš
Althea officinalis L. - bijeli sljez
Anemone nemorosa L. - breberina
Anemone hepatica L. - jetrenjača
Antennaria dioica (L.) Gaert. - zečja nožica
Anthyllis vulneraria L. - ranjenik
Arctium spp. - čičci
Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng. - medveđe grožđe
Artemisia annua L. - pelen
Artemisia absinthium L. - pelen
Asarum europaeum L. - kopitnjak
Asparagus sp. špargle
Asperula odorata L. – lazarkinja
Astrantia major L. - zvjezdina
Athirium filix-femina (L.) Roth - ženska paprat
Atropa belladonna L. - velebilje
Bellis sylvestris L. - krasuljak
Betula spp. - breze
Berberis vulgaris L. - žutika
Borago officinalis L. - boražina
Bryonia alba L. - bljuštac
Calamintha sp. - gorske metvice
Capsella bursa pastoris (L.) Med. - rusomača
Carlina acaulis L. - kraljevica
Castanea sativa L. - koštanj, kesten
Centaurea cyanus L. - razlićak
Centaureum erythraea Rafn. - kičica
Ceratonia siligua L. - rogač

Chelidonium maius L. - rosopas
Cichorium intybus L. - vodopija
Colchicum autumnale L. - mrazovac
Consolida regalis S. F. Gray - kokotić
Convallaria majalis - đurđevak
Cornus mas L. - drenjina
Coryllus avellana L. – lijeska
Cotynus coggygria L. - ruj
Crataegus monogyna Jacq. - glog
Datura stramonium L. - bazdulja
Digitalis spp. - naprstci
Dryopteris filix-mas (L.) Schott - navala
Equisetum sp. – rastavići
Eupatorium cannabinum L. - konopljuša
Fagus sylvatica L. - bukva
Filipendula hexapetala Gillib. - suručica
Foeniculum vulgare Mill. - komorač
Fragaria vesca L. - šumska jagoda
Frangula alnus Miller - žestika, krušina, pasdrijen
Fumaria officinalis L. - dimnjača
Galium verum L. - ivanjsko cvijeće
Gentianella crispata (Vis.) Holub - gorčica
Geranium macrorrhizum L. - zdravac
Geranium robertianum L. - živa trava
Geum urbanum L. - zečja stopa
Glechoma hederacea L. - dobričica
Helichrysum italicum (Roth) Guss. – smilje
Heracleum sphondylium L. - mečija šapa
Humulus lupulus L. - hmelj
Hypericum perforatum L. - kantarion
Hyosciarnus niger L. - crna bunika
Hyssopus officinalis L. - miloduh
Inula helenium L. - oman
Iris germanica L. - plava perunika
Iris pseudacorus L. - barska perunika
Juniperus oxycedrus L. - primorska kleka
Laurus nobilis L. - lovor
Leonurus cardiaca L. - srečnik, srdačica
Linaria vulgaris Miller – anolist
Malus sylvestris Miller - divlja jabuka
Malva sylvestris L. - crni sljez
Marrubium vulgare L. - očajnica
Matricaria chamomilla L. - kamilica
Mellisa officinalis L. - matičnjak
Mentha spp. - metvica, nana
Myrtus communis L. - mirta
Narcissus radiflorus L. - narcis, dokoljen, sunovrat
Olea europaea L. - maslina
Ononis spinosa L. - zečji trn
Origanum vulgare L. - vranilova trava
Paliurus spina christii Mill. - drača
Picea abies (L.) Karsten – smrča
Pirus piraster Burgsd. - divlja kruška
Physalis alkekengi L. - vučja jagoda

Plantago lanceolata L. - uskolisna bokvica
 Plantago major L. - velika bokvica
 Polygonum aviculare L. – troskot
 Polygonatum odoratum (Mill.) Druce - mirisni solomonov pečat
 Polygonatum multiflorum (L.) All. - solomonov pečat
 Populus tremula L. - trepetljika
 Potentilla anserina L. - steža, gušćja trava
 Primula elatior (L.) Hill. - jaglac
 Primula veris Huds. - jaglika
 Primula vulgaris Huds. - jagorčevina
 Prunus spinosa L. - trnjina
 Pulmonaria officinalis L. - plućnjak
 Punica granatum L. - šipak, nar
 Quercus spp. - hrast
 Ranunculus ficaria L. - ledinjak
 Rhamnus falax L. - smrdljika
 Rosa canina L. - šipurak
 Rosmarinus officinalis L. - ruzmarin
 Rubus ulmifolius L.- kupina
 Rubus idaeus L. – malina
 Rumex acetosa L. - kišelica
 Ruscus aculeatus L. – kostrika
 Salix alba L. - bijel vrba
 Salvia officinalis L. - pelin
 Sambucus nigra L. – zova
 Sambucus ebulus L. - aptovina
 Sanguisorba minor Scop. - lubeničarka
 Sanicula europaea L. - milogled
 Saponaria officinalis L. - sapunjača
 Satureja montana L. - ofresina, vriješak
 Sedum acre L. - žednjak
 Solanum dulcamara L. - razvodnik
 Solidago virga aurea L. – zlatnica
 Sorbus aucuparia L. - jarebika
 Spartium junceum L. - žukva, brnistra
 Sylibum marianum (L.) Gaertn. - šareni čkalj
 Symphytum officinale L. - gavez
 Taraxacum officinale L. – maslačak
 Telekia speciosa (Schreb.) Baumg. - crni oman
 Teucrium polium L. - pepeljuša
 Teucrium chamaedrys L. - dubačac
 Teucrium montanum L. - trava iva
 Thymus spp. - majčina dušica
 Tilia spp. - lipe
 Trifolium pratense L. - crvena djetelina
 Trifolium repens L. - bijela djetelina
 Tussilago farfara L. - podbjel
 Urtica dioica L. - kopriva
 Vaccinium myrtillus L. - borovnica
 Vaccinium uliginosum L. - crnozrna borovnica
 Valeriana officinalis L. - odoljen

Veronica chamaedrys L. - zmijina trava
 Vitex agnus castus L. - konopljika
 Viola arvensis Murr. - poljska ljubičica
 Viola odorata L. - mirisna ljubičica
 Viscum album L. - imela

IV GLJIVE

a) Nadzemne komercijalne vrste gljiva:

1. Mednjače vrste:

A. mellea - mednjača
 A. ostoyae

2. Vrganji, vrste:

Boletus aestivalis - raspucali vrganj
 B. edulis - pravi vrganj
 B. pinophilus - borov vrganj

3. Lisičarke, vrste:

Cantharellus cibarius - lisičarka, isključujući varijetet: amethysteus
 Craterellus cornucopioides - mrka truba

4. Jež gljive, vrste:

Hydnum repandum - prosenjak
 H. rufescens - jež gljiva

5. Mliječnice, vrste:

Lactarius deliciosus - borovača, mliječnica
 L. deterrimus - smrčina mliječnica
 L. salmonicolor - jelina mliječnica
 L. sanguifluus - krvava mliječnica
 L. semisanguifluus - polukrvna mliječnica

6. Smrčci, vrste:

Morchella conica - stožasti smrčak
 M. esculenta – svijetli smrčak

7. Marasmius orades - vilin klinčac, supača

b) Podzemne komercijalne vrste gljiva

1. Veliki bijeli i crni tartufi:

Tuber spp.

